

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică.

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la **biroul administrației**, (str. Măcelarilor nr. 12).
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Ținuta noastră.

Dupăcum să desvoaltă trebile politice cu noul guvern al lui Khuen-Héderváry, apare ca sigur faptul, că el să silește a reînvia vechiul partid liberal. Tisza, cel mai de frunte om al acestui partid, stă, cum să zice la spatele lui Khuen și i-a promis tot ajutorul său, deși deocamdată nu ține de sosit timpul, ca să ia parte activă la diriguirea trebilor politice. De altă parte Khuen și-a alcătuit ministerul său din membrii ai fostului partid liberal. Iată tot atâtea semne, cari fac vădit scopul și tendințele noului primministru.

Intrăm deci în o nouă stare a trebilor politice. Partidele de acum ale dietei, îndatăce au observat în ce direcție merge Khuen, s'au oțărît și vor face cea mai mare împotrivire noului guvern, ca să impedece cu orice preț ajungerea la cârmă a vechilor liberali, atât de urgisiți și ai căror înainte mergător apare Khuen cu ministerul său.

În astfel de împrejurări noul primministru va fi silit să disolve dieta, săci cu o minoritate disparentă nu poate governa. Urmarea va fi scrierea de alegeri noue, din cari Khuen sperează a scoate învingători pe vechii liberali. Aceasta o simte desigur și Khuen, dar de disolvare și de alegeri nu vorbește nimic. Doue lucruri îl îndeamnă la tăcere în aceasta privință. De-o parte nu voiește ca partidele lui contrare să-și înceapă prea de vreme lucrarea agitatorică în țară, în cercurile electorale, iar de altă parte nu știe hotărît timpul, când vor fi să se orânduiască alegerile. Terminul alegerilor atârnă dela mai multe împrejurări, dar cu deosebire dela pregătirile, ce are să le facă noul guvern, cu premeniri de spani și alți slujbași credincioși partidului liberal, ca să poată intra în lupta electorală, cu mădejdi de biruință.

Dar oricum vor urma și să vor desvolta lucrurile, în noua stare politică trebuie să ne hotărâm și noi, poporul român din această patrie, atitudinea sau ținuta, ce avem să-o luăm în viitorul apropiat. În deosebi este de lipsă aceasta pentru cazul disolvării dietei și scrierea alegerilor.

Conducătorii partidului nostru, comitetul, în frunte cu prezidentul *George Pop de Băsești*, au luat și vor lua măsurile de lipsă pentru acest scop. „Lupta” din Budapesta într'un comunicat, din care am reprodus și noi o parte în numărul trecut, face — cum am văzut — cunoscute aceste măsuri, punând tot-

odată în vedere ținerea unei *conferențe naționale*, alcătuită din fruntași de-ai nostri, aleși în cercurile electorale.

Când și unde să va convoca conferența, nu să știe încă, dar putem fi siguri, că ea va fi convocată la timpul și locul potrivit. Membrii conferenței întrunindu-se vor examina starea politică din prezent, vor cerceta rezultatul luptei grele a deputaților nostri în dietă și în afară de dietă. Apoi își vor da părerea și vor hotărî asupra întrebării: că oare e bună ținuta noastră politică din urmă, politica de *activitate* cu trimiterea de deputați în dietă? Și în împrejurările de acum, e bine să avem și mai departe aceasta ținută ori să urmărim alta, d. p. așa numita *pasivitate*, adică să nu alegem și să nu trimitem deputați în dietă? Cu un cuvânt, să va hotărî ce avem să facem?

Dintre gazetele noastre a atins până acum aceasta chestie (treabă) „*Drapelul*” din Lugoj. În primul său dela 2/15 a l. c. descriind noua situație politică, zice:

Ce facem deci în fața acestei situații?

Urmăm vechea tactică sau continuăm tactica cea nouă? Continuăm a mai sângera în van, ori ne retragem în inexpugnabila (ce nu să poate cuprinde) noastră fortăreață a rezistenței, care s'a dovedit de mai potrivită puterilor noastre?! Ce facem? Cât de curând trebuie cei chemați să hotărască dându-ne avizul, ca să-l dăm mai departe!

Zicem și noi, ca „*Drapelul*”, că cei chemați, — în cazul de față cei chemați vor fi membri aleși ai conferenței, — vor hotărî în cauză, dar am reprodus pasagiul de mai sus din „*Drapelul*”, căci el are lipsă de o corectură.

Fortăreața rezistenței (cetatea împotrivirei) sau cu alte cuvinte: rezistența pasivă, pomenită în pasagiul citat, nu ne pare de loc *inexpugnabilă*, căci nu poate fi inexpugnabilă o cetate și va și cădea, dacă cei chemați să-o apere, în loc să lupte, vor sta cu mâinile în sân.

Sibiu, 21 Ianuarie n.

La Berlin. Prințul Ferdinand și princessa Maria a României au plecat Sâmbătă, în 2 Ianuarie la Berlin, și au rămas acolo săptămâna aceasta, ca oaspeți ai împăratului Germaniei.

Cu acest prilej prințul moștenitor a primit investitura solemnă a ordinului „*Vulturul Negru*”, care i-a fost dat în primăvara trecută de împăratul Germaniei.

Procese preste procese. Afară de „*Foaia Poporului*” s'a pornit zilele aceste un proces de presă „*Unirii*” din Blaj, al 6-lea proces al acestei foi.

Miercuri la 8 oare săptămâna trecută a fost citat la judele de instrucție dnul Augustin Gruța, redactorul nostru responsabil, — serie „*Unirea*”, spre a da informații privitoare la un nou proces de presă prin care guvernul coaliționist ține să-și ieie rămas bun dela noi. E în procesuat articolul, prim din nrul 35 dela 11 Septembrie 1909 intitulat „*Limba catehizării*”, scris după conferența episcopoească ținută la Blaj, chiar în afacerea ordinațiunii lui Apponyi, și în care să îndemneau preoții să nu-și uite de jurământul făcut, de a da ascultare mai marilor bisericii, în cele ce să țin de împlinirea deregătoriei lor“.

— „*Foaia Scolastică*” din Blaj a fost și ea în procesuată. Una dintre „*scrisorile pedagogice*” de dl V. Gr. Borgovan din București a fost în procesuată pentru agitație. Tabla regească a oprit însă urmărirea. Atunci procurorul a ridicat acuza pentru „*politică fără cauză*” Și dl canonic George Muntean, ca president al reuniunii, care tipărește revista, a fost pedepsit cu 30 cor. amendă sau 2 zile închisoare.

Mici tirani șoviniști. Adunarea comitatului Baranya (dincolo de Dunăre) s'a ocupat cu inscripțiile nemaghiare de pe școli și a luat hotărârea ca aceste inscripții să fie șterse. Acum de curând adunarea comitatensă a Bichișului a urmat aceeaș cale și s'a împotrivit ordinului ministerului de culte, care îngăduia că pe lângă inscripția maghiară să se pună pe școlile naționalităților și inscripția naționalității, care susține școala.

Micii șoviniști să fac grozavi!

Parlamentul austriac va fi convocat pe ziua de 10 Februarie n. c. Guvernul va cere să se discute întâiu bugetul și proiectele financiare. După aceea guvernul va prezenta prin partidele cari îl sprijinesc, un proiect de lege privitor la schimbarea definitivă a regulamentului intern al parlamentului, ca desbaterile să nu mai poată fi oprite prin apucături de obstrucție și vorbiri seci și fără rost.

Declarațiile lui Djavid Bey. Corespondentul din Constantinopol al foaiei „*Politische Correspondenz*” a avut o convorbire cu ministrul de finanțe Djavid bey, care i-a declarat că călătoria lui prin România, Bulgaria și Serbia, despre care am scris și noi, nu a fost în legătură cu stabilirea unei înțelegeri între Turcia și aceste state.

Dânsul a tractat cu persoanele chemate, asupra trebilor economice. La București membrii guvernului și alți politicieni de seamă i-au făcut o primire foarte amicală. Scopul călătoriei la București a fost grăbirea încheerii convenției comerciale. În acelaș timp s'a discutat și asupra convenției consulare și asupra întemeierii unei bănci românești la Constantinopol.

Noul guvern.

În sfârșit s'a alcătuit noul guvern al Ungariei, în frunte cu primministrul contele Khuen-Héderváry. Maiestatea Sa a aprobat lista noilor ministri, prezentată de Khuen, ministri au fost numiți în deregătorii lor, au depus jurământul și luni să vor prezenta în dietă.

Noul minister este următorul:

Ministru prezident și de interne (trebile din lăuntru) este Khuen-Héderváry. Provizor va funcționa și ca ministru croat și ca ministru pe lângă persoana M. Sale.

Ministru de finanțe: Lukács László; de comerț Hieronymi, de agricultură contele Serényi Béla, de justiție Székely Ferencz și până la altă rânduală și ministru de culte și învățământ, și ministru de honvezi Hazai Samu.

Cum vedem, din cele 10 posturi de ministri, Khuen are 4, iar ministrul de culte asemenea e vacant. Aceste posturi vor fi întregite în timp scurt, dacă noul minister nu va cădea — după cum îi prorocește foile, mai cu seamă cele independiste.

Ministri la regele.

Contele Khuen-Héderváry a fost în audiență la M. Sa Luni la 12 oare, când îi s'a aprobat lista de ministri prezentată. Noii ministrii, chemați pe telefon, au plecat la Viena și Marți au depus jurământul, cu ceremonialul obicinuit. Numirea noului guvern a apărut Marți în foaia oficioasă.

Tot Marți s'au prezentat la Maiestatea Sa foștii ministri ai cabinetului Wekerle, în audiență de rămas bun.

Ce vrea Khuen?

Noii ministri și-au ocupat posturile Miercuri și în aceeași zi după prânz au ținut cel dintâiu sfat ministerial. În acest sfat s'a stabilit deplin textul programului noului guvern.

Khuen își va face cunoscut programul în dietă Luni. Să crede, că deputații, mai cu seamă cei independiști, vor face o larmă și gălăgie, ca mai rar, și nu-l vor lăsa să ajungă la vorbă. Khuen e pregătit la așa ceva și în acest caz își va ținea programul în casa magnaților.

Dacă dieta îi va fi împotrivoare, nu va fi de-ocamdată disolvată, ci numai amânată. Disolvarea, să zice, că va urma numai în Martie. Până atunci, în vederea nouelor alegeri, vor fi schimbați fișpanii și alți slujbași și înlocuiți cu liberali.

Programul lui Khuen.

Primministrul Khuen a fost întrebat de unii despre programul său de ocârmuire, dar el n'a voit să spună nimic, zicând, că programul său îl va împărtăși cu fruntașii politici, și-l va face cunoscut în întregime în dietă.

Foaia vieneză „N. Freie Presse” vorbind despre program, zice că punctul de competență al programului său va fi introducerea votului universal, fără cens de dare și fără pluralitate.

Un alt punct este reforma administrației, adică prefacerea administrației comitatense de acum, în administrație de stat. Deregătorii să nu mai fie aleși în comitate, cum să face acum, ci numiți de guvern.

Programul făgăduiește mai multe reforme și îmbunătățiri pe terenul justiției, apoi regularea și ducerea în deplinire a unor trebi rămase dela ministerul Wekerle. Intre aceste cele mai însonnate sunt afacerile bosniace.

O altă gazetă din Viena „N. W. Tageblatt”, amintind și el aceste puncte, zice că are știre, că noul ministru-prezident va arăta în vorbirea sa de program, în mod amănunțit și punctul său de vedere în ce privește politica guvernului față cu naționalitățile nemaghiare din Ungaria și față cu Croația.

Partidele.

Contele Khuen nu are partid propriu, dar vrea să-și înjgeba unul. Razimul negreșit și-l caută în rămășițele fostului partid liberal. Acest partid, cu căderea lui Tisza, a încetat de-a mai ființa. Membrii lui s'au concentrat în „Clubul social-național” (Nemzeti Társaskör), care nu să ocupa cu politica. Acum să va schimba în club politic.

Celelalte partide sunt foarte dușmănoase împotriva lui Khuen, tocmai pentru-că el vrea să învie și regenera urgisitul partid liberal. Independenții (Kossuth și Iusth) și partidul poporal vor combate aspru pe Khuen, partidul constituțional e mai rezervat și își va statori linia de purtare, dacă va cunoaște pe deplin programul lui Khuen. Partidul constituțional stă mai aproape de fostul partid liberal.

Socialiștii.

În noua stare politică a ținut să se manifesteze (să se arete) și partidul socialist din țară.

Socialiștii din Budapesta au ținut Duminecă o întrunire pentru votul universal; apoi au format un mare cortegiu de 10.000 de persoane, trecând prin mai multe străzi principale și demonstrând.

Adunarea socialistă a primit o ordine de zi declarând, că muncitorii vor continua lupta pentru învingerea votului universal. Ei promet că vor primi cu simpatie ori ce guvern, care va susține acest proiect și că vor combate prin toate mijloacele pe cel care s'ar împotrivi votului universal.

Asemenea manifestații socialiste s'au făcut și în Orade, Miskolcz etc.

Votul universal.

— Păreri și declarații de-ale unor politicieni. —

Acum, când noul guvern al lui Khuen-Héderváry își pornește acțiunea în semnul votului universal, e bine credem, a ști părerile unor fruntași politici maghiari asupra acestei trebi atât de mult discutată.

Khuen a avut o întrevedere și cu deputatul democrat Vázsonyi. Acesta a rămas cu convingerea, că Khuen e pentru votul universal, fără cens și fără pluralitate, dar cu restricțiunea, ca votarea să fie secretă.

Tot de părerea aceasta este ministrul de justiție Székely Fer. fost până acum procuror suprem. El a zis următoarele către un politician:

„Sunt aderent al votului universal, și nu permit nici pluralitatea și nici altă restricțiune (mărginire), care ar putea știrbi caracterul democratic al reformei electorale”.

În clubul independist al partidului lui Iusth s'a discutat Duminecă și Luni sara chestia votului universal, făcându-se unele declarații interesante.

Iusth, întrebat de mai mulți, a declarat că el a fost totdeauna partinitorul votului universal, egal și secret. Partidul lui asemenea a fost de aceasta părere, de aceea nu este lipsă de o nouă hotărâre.

Pluralitatea din proiectul lui Andrassy — a zis Iusth — nu este decât numai spre folosul oligarhiei feudale (grofi, baroni, moșieri mari etc.), iar el (Iusth) este aderentul democrației radicale.

Deputatul Kmety, mestecându-se în vorbă, a zis, că drepturi nu pot pretinde, decât aceea ce muncesc. Cine nu lucră, e trântor. El (Kmety) va cere adunările socialiștilor și va vorbi despre drepturile muncitorilor.

Baronul Kemény Arpád este și el pentru votul universal și egal, dar îi este frică de votarea secretă din pricina agitatorilor naționaliști. (Măi, măi! Red. „F. Pop.”).

Aceste s'au vorbit Duminecă, iar Luni sara s'a continuat mai departe discuția asupra acestui obiect.

Din discuții a ieșit la iveală, că majoritatea partidului e împotriva votării secrete.

Dep. Lazar Pál caută o cale mijlocie, zicând că ar fi bine, ca pe sate votarea să fie publică, deschisă, iar la orașe secretă, pentru-că aici sunt oamenii mai mult atârnatiori unii de alții.

Partidul poporal nu e partinitor al votului obștesc, egal și secret. De aceea deputatul Giesswein, care e pentru acest vot, a ieșit zilele trecute din partid, arătând cauzele ieșirii sale în o scrisoare mai lungă. El a intrat în noul partid creștin-social. Să zice, că pe Giesswein îl vor urma alți 7—8 deputați, ieșind din partid din pricina votului universal.

În orice caz, treaba votului universal va da prilej la grupări interesante între deputații unguri. Noi partidul național și socialiștii, stăm neclintiți pentru dreptul obștesc de alegere în cele mai largi margini.

Din România.

Ordinul de zi al regelui.

Cu prilejul zilei de Anul-nou, M. S. Regele a dat următorul ordin de zi, pentru armată:

Ostași,

În cursul anului ce se încheie, am avut mulțămirea de a constata cât de mult a crescut prestigiul nostru. Numirea mea ca general al infanteriei imperiale și regale austro-ungară, însemnele de feld-marșal, cari mi-au fost remise de principele moștenitor al Germaniei, în numele Augustului său părinte, ca și vizita ce ne-au făcut-o vitejii noștri tovarăși de luptă din armata imperială rusă, sânt mărturii prețioase de stima de care ne bucurăm pe lângă armatele mari. Putem fi mândri de aceste rezultate, dobândite prin munca și sârguința noastră și pe cari sântem datori ale spori din an în an.

Tot în cursul acestui an, legături nouă s'au stabilit între dinastie și oștire, cu prilejul intrării în rândurile voastre a iubitului meu strănepot; sânt adânc convins că tânărul oșter, călăuzit de pilda noastră va ști să îndeplinească speranțele ce punem în el.

Fac călduroase urări pentru fericirea voastră a tuturor.

Dat în București, 1 Ianuarie 1910.

CAROL.

Serbarea Bobotezei.

Ziua Botezului Mântuitorului a fost serbată la București cu frumoasa ceremonie obișnuită. Sfințirea apelor a săvârșit-o I. P. S. Metropolit-primat cu clerul metropolitan, în un pavilion de pe malul Dâmboviței. La ceremonie au fost de față ministri și deregătorii înalți ai țării și ai Capitalei și un public foarte mare. În minutul, când Metropolitul a pus crucea în apă, au răsunat tunurile de pe Dealul Spirei, dând salvele obicinuite. După săvârșirea rugăciunilor, a urmat defilarea trupelor în fața pavilionului ceremoniei.

Din țări străine.

Pregătirile Japoniei.

De mai multă vreme vin știri despre pregătiri războinice ale Japoniei împotriva Rusiei, în Răsăritul depărtat. Acum știrile spun, că Japonzii au năpădit împrejurimile peninsulei Kameiatka. În Petropavlosc și alte localități au sosit mulți medici japonezi. Sunt și spioni mulți. Japonzii fac măsurări de pământ și mape. Mărinarii japonezi sunt de credință, că în anul acesta va izbucni războiul. În nordul Coreei Japonzii concentrează (adună) trupe.

Alegerile în Anglia.

Alegerile în Anglia despre cari scriem și la alt loc al foaiei, să fac acum. Până la încheierea foaiei noastre este cunoscut următorul rezultat: au fost aleși 120 conservativi, 97 liberali, 21 din partidul muncitorilor și 28 naționaliști. Cu toate că conservatorii sunt în majoritate, să crede că vor învinge liberalii, căci mai au să aleagă încă 404 cercuri, dintre cari multe liberale.

Știri mărunte.

Foaia spaniolă Correspondenzia d'España e informată, că semințiile-riff din Maroco să pregătesc iarăș de război împotriva Spaniolilor.

Rușii voiesc să alipească total Finlanda la Rusia, nimicindu-i constituția. De-oamdată să va proclama starea de asediu.

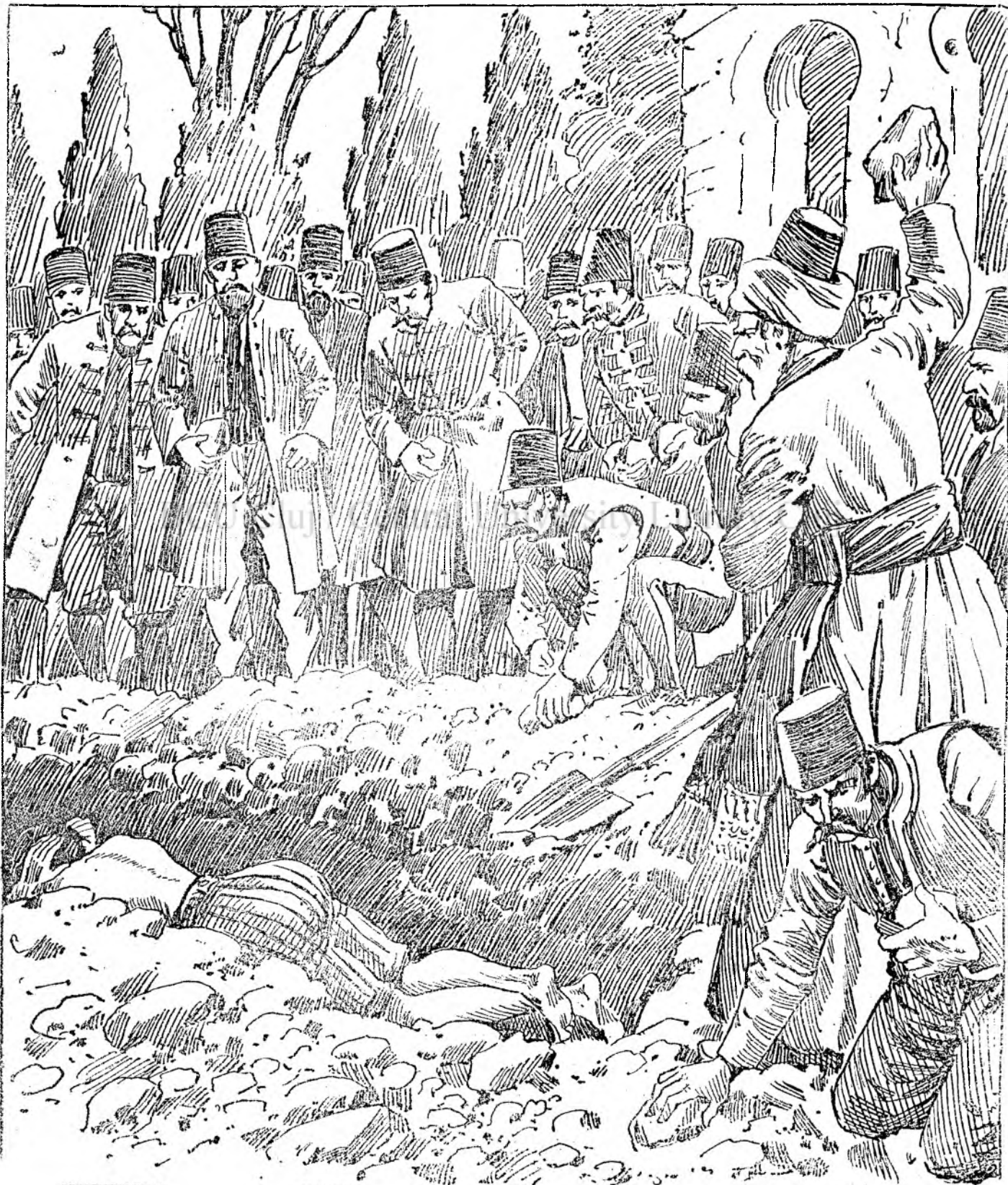
Menelic, puternicul rege al Abessiniei, (Africa) a reponat.

Un nou fond cultural.

Cum se știe, în sinodul arhidiecezan gr. cat. ținut în Blaj, în 23—26 Noemvrie a. tr. s'a hotărât, să se întemeieze un fond cultural arhidiecezan, pentru ajutorarea școalelor din arhidieceză și pentru promovarea culturii religioase, morale și intelectuale a credincioșilor.

Ingropată de vie.

— Ilustrație populară. —

În Persia (Azia) sunt și azi unele obiceiuri barbare, sălbatiche. De curând s'a întâmplat cazul, care ni-l arată chipul nostru. O biată femeie a fost bătută cu pietri și îngropată de vie. Întâmplarea aceasta s'a petrecut în orașelul perzan Kutșan. Pe o femeie țărăniță a părăsit-o bărbatul și ani de zile nu s'a întors acasă. Ne dând nici un semn de viață, femeia l-a crezut mort și s'a măritat după un altul. Acum de curând pribeagul a sosit acasă și aflându-și femeia măritată, a părut-o la marele preot, că are doi bărbați. Acesta a judecat după Coran, care e la mo-

hamedani, ca la noi Biblia. Iar în Coran să spună, că femeia care are doi bărbați, să fie îngropată de vie. Judecata aceasta s'a și îndeplinit. Nenorocita femeie, îmbrăcată numai pe la mijloc cu o haină, a fost primblată între huiduieli și vorbe de ocară pe ulițele orașelului, apoi a fost dusă la câmp, unde îi s'a săpat în nisip o groapă cam de un metru. Femeia s'a culcat aici și bărbații au bătut-o cu holovani, până ce și-a dat duhul. Spre sară ea a fost scoasă de sub petri și îngropată în un alt mormânt, săpat în apropiere.

Câteva zile după aceasta fioroasă scenă

a sosit în Kutșan un francez, căruia i-a povestit întâmplarea un european, care să afla acolo și a văzut cu ochiiuciderea femeii. Aceasta a luat și trei fotografii. În una din ele să vede cum femeia o plimbată pe uliți și huiduită de mulțime, a doua ne arată cum îi să cetește judecata, la groapă și în a treia să vede, cum e bătută cu pietri, cum să arată și în chipul nostru. Fotografiele au fost trimise la revista „L'illustration“ din Pariz, care le dă în numărul său mai nou, împreună cu povestirea crudei întâmplări.

Fondul se va întemeia din dăruirile binevoitoare ale credincioșilor. Pentru a pune la cale întemeierea acestui fond, Consistorul arhiepiscopesc a însărcinat o comisie consistorială, alcătuită din dnii *Dr. Victor Șmigelski, I. F. Negruțiu și Dr. A. Chețanu*, cari au dat un apel, îndemnând pe credincioși la contribuire.

Iată o parte din acest apel:

„Fondul cultural are să poarte numirea „Fondul cultural al Arhidiecezei gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș“. Capitalul lui are să se formeze din contribuțiile de bună voie ale credincioșilor, și formarea lui s'a contemplat în chipul următor: Suntem deplin convinși, că fieștecare credincios al Arhidiecezei noastre, carele înțelege, ce rost are existența instituțiilor noastre culturale, cu drag se va însira în numărul celor ce vor să jertfească spre mântuirea lor, din ceea ce le-a dat bunul Dumnezeu. Dar un scop așa de mare cere și jertfe mai mărișoare. Credincioșii singuratici să oferească deci câte o sumă mai considerabilă, bunăoară câte 200, 500, 1000 cor. ori și mai mult, după cum le dă mâna. Dacă socotește, că poate să plătească odată suma oferită, atunci o și plătește îndată, și cu interesele ei se ajută instituții culturale de ale noastre, cari au lipsă de ajutor. Iar de cumva socotește, că nu poate să plătească îndată și deodată suma oferită, atunci în schimbul ei dă o obligațiune, luând asupra-și să plătească în fieștecare an până în 31 Martie 5% după suma aceea, ori după partea aceea a ei, carea încă nu o au plătit, și cu interesele acestea iarăș se ajută instituții culturale de ale noastre, cari au lipsă de ajutor. În acest chip, până la plățirea deplină a sumelor oferite, credincioșii vor forma capitalul viu al „Fondului cultural al Arhidiecezei gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș“, un capital tot așa de prețios și roditor ca și cel elocut la bănci“.

Comisiunea sfârșește apelul cu un frumos îndemn către credincioși pentru a contribui la fond, încheind cu cuvintele încurajatoare și adevărate: „*Toate ne sunt cu puțință, dacă vrem noi și ne ajută Dumnezeu*“.

Românii din America.

Despre Românii noștri, emigrați la America, în Statele-unite, a apărut de curând o broșură, de dl *Vasile E. Moldovan*, gazetar, emigrat și el la America mai cu samă din cauza multelor procese de presă, ce i-se intentaseră.

Deși broșura în parte e polemică, să află în ea și date de interes general despre starea Românilor din America.

Dăm din aceste următoarele:

Numărul total al Românilor din America este, după părerea dlui *Moldovan*, la 150 mii, cari au mai multe societăți.

Sunt ce e drept multe societăți, — zice dl *Moldovan* în broșură — dar rău organizate. Ele n'au nici cea mai neînsemnată menire culturală, sunt clădite pe o bază subredă.

Fiecare membru plătește câte o jumătate de dolar (2 cor. 35 fil.) pe o lună, pentru cari, în caz de boală primește timp de trei luni câte 4—5 dolari pe săptămână, medic și medicamente. Dacă moare un membru, toți ceilalți cotizează și strâng suma de 200 de dolari, cu cari se preîntâmpină cheltuelile de îngropare.

De altceva nu se ocupă societățile. Adunările lor sunt curat administrative; membrii se strâng odată pe lună în cărciuma „prezidentului“ (care de obicei e cărciumar). Cât

despre bibliotecă, local propriu, ziare, nici vorbă.

Intâia ambiție a țaranilor noștri e să fie „prezidenți“, zice dl *Moldovan*. Apoi să-și facă eșarpe și cocărzi, cât de mari și de luxoase, — și, în sfârșit, — să se vadă publicați la ziare, ca să aște „cei de acasă“ ce persoane însemnate sunt.

Una din cheltuelile cele mai însemnate ale societăților sunt drapelele, pentru cari se fac sacrificii exagerate. Astfel, dl *Moldovan* citează cazuri, când societățile au dat pe drapele câte 3500 de coroane. De asemenea le plac foarte mult părăzile, cu muzica în frunte.

Viața socială și în deosebi culturală a Românilor din America nu prea înaintează.

Pricina de căpetenie pentru aceasta sunt certele confesionale, cari au un caracter foarte acut.

Greco-catolicii sunt conduși de părintele *Lucaciu*, fiul deputatului *Dr. Vasile Lucaciu*, căruia greco-orientalii îi aduc învinuirea, că ar fi prea „păpistaș“.

Din pricina înființării societăților bisericesti, s'a frânt unitatea națională, și s'a despărțit poporul și pe teren social în două tabere dusmane. Pentru ca cetitorul să-și poată face o idee de asprimea certelor, n'are decât să citească cele două gazete fruntașe: „Românul“ (unit) și „America“ (neunit). În aceste gazete cei doi preoți *Dr. Ep. Lucaciu și Balea* (altcum preot destituit de Consistorul din Sibiu) și partizanii lor, se împoașcă ca cu tină și gunoiu, încât îți urit și silă a ceti aceste murdării.

Lupta confesională, — iată cauza nemernică, care împarte și slăbește societatea românească din America. Să pare însă că să vor ivi timpuri mai bune. Polemica aceasta, care datează de câteva luni, a fost urmată de puțină liniște, iar acuma dl *V. E. Moldovan*, autorul broșurei din care am cules datele de mai sus, să încearcă să strângă rândurile Românilor, să provoace o mișcare culturală și națională în rândurile harnicilor săteni români, cari și-au căutat rost peste Ocean.

Dacă Românii din America își vor pricepe menirea, vor întoarce spatele aceluia, cari provoacă certe confesionale și învrăjbesc pe frați, pescuind astfel în turbure.

Alegeri în Anglia.

Zilele trecute a fost disolvată camera de jos sau casa deputaților Angliei și acum să fac alegerile de deputați pentru parlament. Cauzele, cari au pricinuit disolvarea camerei și orânduirea de alegeri nouă, cum și modul de alegere le dăm pe scurt în cele ce urmează.

Proiectele guvernului.

Guvernul liberal, care să află acum la cârma Angliei, văzând că budgetul statului are un deficit (lipsă), de vre-o 380 milioane cor. a hotărât sporirea dărilor. Ministrul de finanțe *George Lloyd* prezentând în 29 Aprilie 1909, noul budget, a propus și aruncul de dări după o cheie nouă de dare. Anume guvernul voiește a face arunc de dare nu după venit, ci după valoarea capitalului și capitalul (moșia) iarăș să-l supuie la dare nu după cât venit dă, ci după câtă valoare reprezintă el etc. Aceasta ar aduce după sine între altele și evaluarea (biciuarea) tuturor moșilor Angliei, — land valuation — cu prețul ce aveau la 29 Aprilie 1909. Casa deputaților a discutat proiectul de budget și după unele mici schimbări, l-a primit. Ca să devie însă în putere de lege, trebuia să-l primească și casa lorzilor (casa de sus). Lorzii însă l au respins, primind în

30 Nov. 1909 propunerea lordului *Landsdowne*, care zice: „Casa lorzilor nu e îndreptățită a vota budgetul, până când țara nu-și va spune părerea asupra lui“. Astfel a trebuit să se dea semnalul pentru noue alegeri, disolvându-se casa deputaților și apoi nou aleșii deputați să hotărească asupra budgetului. Așa s'a început înainte cu vre-o câteva săptămâni o agitație mare de alegeri. S'au ținut la 20 de noi de adunări în toate părțile Angliei, în cari candidații de deputați și-au arătat și dezvoltat părerile și argumentele, — liberalii apărând proiectul și purcederea guvernului, iar conservativii-unioniști combătându-o.

Zilele trecute apărând decretul de disolvare a casei deputaților, adunările și agitațiile electorale, în conglăsuire cu legea, au încetat și acum să fac alegerile, votarea în cercuri. Dela rezultatul alegerilor va atârna apoi, ca Anglia să pășească pe o cale oare-cum socialistă, cum zic conservativii, primindu-se proiectele guvernului sau să rămână pe calea conservativă (păstrătoare de cele vechi), căutând a suplini deficitul prin alte mijloace de venit, deoarece capii opoziției din casa lorzilor au declarat, că dacă și noua casă a deputaților va vota proiectele de budget ale guvernului, lorzii încă le vor primi.

Sistemul de alegere.

În Anglia nu este vot universal, bunăoară ca în Franca. Sistemul de alegere englez ocupă loc între alegerile cu cens (cum e la noi) și între cele cu votul universal, unde tot omul în vârstă și cinstit, are vot. Astfel în Anglia au drept de vot 16% din totalul populației, adică din fiecare sută de oameni (numărând și femeile și minoreni) au drept de vot 16 inși, în țările cu vot universal au acest drept 28—30 de oameni, pe noi, în fericita Ungarie, abia 5—6 oameni din 100.

În Anglia alegătorii se scela, care este maioren și are casa și masa sa. Astfel muncitorii de pe la fabrici în mare parte nu sunt alegători. Un om poate avea și mai multe voturi până la 5—6 în diferite cercuri, așa d. e. în cercul în care locuiește are un vot, în alt cerc, unde-i este moșia are iarăș un vot, în al treilea cerc, unde îi să află vila sau fabrica, iarăș un vot etc. Aceasta este asemenea în defavorul muncitorilor și a oamenilor săraci.

Cheltuelile alegerilor.

Cheltuelile cu alegerile sunt de obicei mari. Alegerile din urmă au costat 27 milioane cor. după banii noștri. Cele de acum vor costa și mai mult, căci lupta între candidați e foarte înverșunată. Banii să mistuie mai cu samă pentru plățirea *vorbitorilor*, cari în adunări își ridică glasul în favorul candidatului, pentru plata *poeșilor*, cari fac poezii ocazionale, pentru placate și trăsuri. Capătă bani și aceia, cari sunt angajați să *aplaudeze* (să bată în palme) pe vorbitori și aceia, cari turbură și împedecă în vorbire pe contracandidat și pe vorbitorii lui.

Cum fiecare cetățean ține, să știe cât mai repede rezultatul alegerilor, prin orase să fac mari pregătiri spre acest scop. Acum să vestește din Londra, că foaia *Grafic* a făcut un aparat având două pe una figura lui *Asquith*, capul liberalilor, alta figura lui *Balfour*, șeful conservatorilor. La anunțarea fiecărui mandat câștigat de un partid, figura respectivă să urcă pe scară.

Să fac asemenea mari rămășaguri, chiar și la bursă. Rămășagurile acum sunt mai favorabile liberalilor, așa că credința este, că vor ieși în majoritate liberalii.

Rugăciune

de Carmen Sylva.

Doamne! Dumnezeu nostru! Fă-ne evlavioși. Fă-ne asemenea copiilor, ca să nu ne lipsim de veselia ce ai sădit întru inimile noastre, și cu care ne-ai încunjurat pe noi! Adă-ne aminte, că trebuie să ne bucurăm totdeauna, pe acest mic pământ al Tău, pentru că viețuim, pentru că ne stângem numai pentru a începe o viață nouă într'o altă împărăție mai mare și mai măreață! Fă-ne ca să primim cu bucurie ceasul în care ne vei chema! Dăruiește, să așteptăm în pace, vremea darurilor Tale și ceasul când vei crede de cuviință, să le părăsim. Fă ca tânguirea să nu pângărească buzele noastre, nici atunci, când durerea ne va fi mai mare. Învață-ne să pricepem și să gustăm cele mai mici daruri, și să nu trecem nesimțitori pe lângă podoabele Tale, de care e plin pământul.

Iar noi vom lăpăda toate grijile și Te vom primi între noi pe Tine, Părintele și Dumnezeu nostru! Întru Tine ne vom veseli pretutindena! În Tine ne vom veseli în veci! Amin!

(Arad).

Comunicată de: Iudita Secula.

Dorm!

*Dorm în sat acum cu toții
Somnu 'n brațe i-a cuprins —
Numai eu fără odihnă
Încă ochii n'am închis.*

*Dragii mei! sculați de-acuma,
Uite cea dintâie rază
Cum străluce, și eu singur
Singurel vă stau de pază.*

*Vreau să fac, ca să străbată
Soarele lui Dumnezeu
Cu lumină și căldură
Și aici în satul meu;*

*Să despici ferești în ziduri
Și în inimi să vărs foc,
Vremurile-acestea grele
Să le presăr cu noroc. —*

*Vreau... dar cine te 'nțelege?!
Satul doarme încă dus. —
Îndeșert fără odihnă
Te încerci să-i ridici sus:*

V. B. Munteșcu.

Din monumentele României.

(Vezi ilustrația).

Din frumoasele monumente ale orașelor României dăm azi statuia lui *Eliade* din București. Eliade a fost un om învățat, care împreună cu Gheorghe Lazar, a pus temelie la cultura modernă a României. Statuia lui să înalță pe Bulevardul Academiei, alături de cea a lui Mihail Viteazul.

O poveste a iernei.

Într'o țară depărtată, la capătul pământului, sunt nește munți înalți până la cer, numai de sloiuri; iar la poalele lor se face un câmp numai de ghiață.

Nu știi pe-acolo când este noapte, când este zi, că dacă ceru-i senin, soarele par-c'ar fi lună și luna par-c'ar fi soare; vorba ceea: tot ea una, fata mea.

Și soare, și lună, stau în fundul înălțimeii ca nește mingi de lumină albăstrie; de aceea în albăstriu bat munții de sloiuri și câmpul de ghiață.

Pasă-mi-te pe-acolo este țara Iernei, a Crivățului și a Gerului.

Când se face să pornească încoace, spre țările binecuvântate să aibă și vară, de-acolo pornese, cu gândul ori cu făptura lor cu tot.

Când pornese numai cu gândul, începe să se simtă a iarnă: copacii își lapădă frunza, bruma se prinde ca o pânză subțire de bo-rangic; câmpul se strânge, glodurile se strâng.

Când pornese și cu făptura, iarna își așează toilul și mândru lucru este să vezi din zare în zare numai albul omătului...

În dosul unei coline de ghiață, stau pe câte un holovan de sloiu, — în cea țară depărtată dela Miază-Noapte, — un moșneag, de veacuri tot moșneag, și-un tânăr elipeș.

Unul nu mai poate întineri și celalalt nu mai ajunge la bătrânețe.

Moșneagul, — cu plete și cu barbă de țurțuri de ghiață învălitate cu promoroacă, — când grăește fluieră, și cum fluieră, vânt se face înaintea lui până departe; iar când suflă și răsufă, tot pământul se face covrig, de frig.

Statuia lui Eliade

Tânărul, nălticel și subțiratec, cu cojoel de blană de urs, se uită la om și par-c'ă nu-l vede, ascultă și par-c'ă n'auze, grăește și vorbele lui te înghiață, răsufă și răsuffarea lui te degeră, te atinge și par-c'ă te frige de rece ce este; — umblă, se mișcă, și par-c'ă nu trăește.

— Ian ascultă moș Crivăț, prinde a grăi cel tânăr, vara a verit, toamna a tomnit pe unde scris este să fie vară și toamnă... Nu purcedem la drum spre cele țări felurite?

— Am porni, răspunde moșneagul, dar vezi că numai ese din palat cea fără care iarna nu poate fi iarnă, ori cât aș bate eu și ori cât ai strânge tu...

— Drept, așa e. Numai, ce-a fi făcând oare Măria-Sa de nu se mai arată?

— Mult aș da să-ți pot răspunde, dar mai mult aș da să pot ști ce face la vremea asta. Ia hai într'acolo, Gerule, fătul meu...

Și unde mi-se opinti moșneagul de se izvorî încet încet, ca un munișor din adâncul pământului, că tare mult să mai punea de măsură înaintea ochilor, cu cât se îndrepta mai mult de mijloc.

Își potrivi din umăr, mulțimea de cojoace strânse unul de altul ca foile de ceapă; își netezi barba odată și porni înainte, iar co-geamite umbră se luă după el.

Gerul, cât pe ici, cât pe colea-i se ținea de pași; iar când se făcea că-i călea pe umbră, moșneagul, — par-c'ă i-ar fi căleat pe inimă, — așa simția că-l doare.

Se întorcea atunci și numai c'o suflare îl da de-o parte.

Cum s'ar închipui cam după o cotitură de munte, așa de-odată se ivi un palat cu totul și cu totul din bucăți de cristal, încheiate cu legături de aur, cu brăie de mărgean și presărat cu stelute de ninsoare mai să le zici berlanturi.

La ușă, turnată dintr'un sloiu, păzeau doi urși albi, cari gemeau la toată clipa.

— Da ce vi-i, bre? îi întrebă Crivățul.

— Ni-i prea cald, moșule, răspunse unul...

— Nu știu de ce, grăi și celalalt, parcă s'a mai potolit frigul, de-o vreme, în împărăția noastră...

— Măria-Sa e de vină, pare-mi-se, zise Crivățul.

— Prea șade mult ascunsă în palat... spuse și gerul...

— Nu-șce face cu baba Dokia, grăi unul din urși...

— Stă baba cu Măria-Sa, de-or fi acum vr'o câteva luni...

— Ia taci! se miră Crivățul, și intra.

Pe dinăuntru, palatul este numai o singură încăpere. De zugrăvită nu-i zugrăvită, și strălucește în mii de fețe, când soarele ori luna este pe cer; când nu, e în întuneric ca de ocnă.

Scaunul de odihnă al Măriei-Sale e de ghiață, cu fel de fel de săpături măestrite aduse ca din daltă; și afară de scaun, nimic altceva în marea încăpere scânteietoare.

Crivățul și gerul se opresc uimiți și nu le vine să-și creadă ochilor de ceea ce văd.

Măria-Sa, bătrână de când veacurile, li se ivește c'un obraz întinerit; iar baba Dokia nu știu ce tot face pe lângă Măria-Sa, — mai să zici că par-c'ă s'ar trudi și-ar căuta să-i întinerescă și celalalt obraz.

Cu ochiul drept Măria-Sa se uită dulce și nevinovat ca o fecioară neprihănită; cu cel stâng se uită încrunțat și par-c'ă cu pizmă...

De pe partea obrazului drept purcede ca un fel de căldură de primăvară și din colțul drept al gurii închipuirea unui răs după care dorești...

De pe partea obrazului stâng brăzdat de zbârcituri, purcede o răceală care te cutremură, iar colțul stâng al gurii e întunecat ca un cer de ninsoare.

— Ce faci, Măria-Ta? grăește Crivățul cu adevărată spaimă...

— Voiu tinerețea Primăverei, fiindcă ea e mai dragă lumii...

— Și să te despartă de noi! strigă Gerul, înfricoșat că o să-i scadă puterea.

— Măria-Ta, ori cât de tinără te vei face, va fi prefacere dar nu și firea lucrului. Primăvara va rămânea ce este și tot dragă tuturor. Primăvara va fi tot Doamnă pe partea ei de vreme...

Măria-Ta n'o vei întrece, dar mai prejos vei rămânea fără doar și poate: că nici Iarnă ea lumea nu vei mai fi, nici Primăvară ea Primăvara nu vei putea ajunge. Și-apoi, i-a stai să așternem drept adevărul firei: de unde socoteala că nu ești și Măria-Ta o puternică? Dacă nu ești dragă, ești de folos... și mai bine de folos, decât dragă... Ba nu zău, ia gândește-te la vorbele moșului...

— Unde mai pui, grăi Gerul, că de nu vei mai fi Iarnă cum trebuie, toate bogățiile noastre de ghiață, de ninsori, de mazărică, se vor pierde? Palatul Măriei-Tale se va dărâma; munții Mariei Tale se vor topi, toată mândrețea împărăției se va schimba și n'o vei mai cunoaște, nici n'o vei mai putea găsi iarăș?

„Sueursala băncii comer- ciale ungară din PESTA“

Sibiu, Piața mare Nr. 2.

Infinitată în anul 1841. • Capital de acții de rezerve Cor. 94,000.000.— • Centrala în Budapesta.

Primește bani cu libele de depunere

și plătește fără nici o abdicere, pe lângă cea mai favorabilă procentuare.

Darea după interese o plătește institutul din al său, dela 1 Ianuarie 1910.

cumpără și vinde rente, scrisuri de amanetare, acții, losuri, cum și monede de aur și argint, primește hârtii de preț pentru păstrare și administrare, încasează cupoane și efecte sortite, asigurare contra perderilor de curs la sortiri procurare de cauțiuni de căsătorie pentru militari.

Toate informațiile dorite să dau cu plăcere.

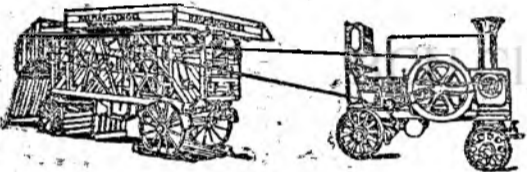
6 2—

Distins cu neenumărate prime-promii și diplome de onoare.

Fabrica de motoare și de mașine Kalmár și Engel

Budapesta V., Lipót-körút 22.

Iși recomandă motoarele de benzin, locomobilele de benzin, precum și motoarele sale de gaz sugativ, cele mai simple și întocmite pentru mașine de îmblătit și pentru mănarea de mori, cari se pot vedea ori și când puse în mișcare în V. Lipót-körút 22.

Garanță deplină pentru îmblătit escelent!

302 Novitate singur esistentă! 9—20

Aceste motoare, au mers uniform, și în urma construcției lor foarte simplă să pot manua ușor și de cel mai neșpert om.

Listă de preț gratis și franco.

Prețuri ieftine de plătit în rate!!

Salon de pălării de modă

August Gruber

Sibiu

Piața mare Nr. 19, etajul I.

Depozit de confecțiune de pălării de modă de cele mai elegante și articli de modă de toate prețurile, și modele originale vieneză și pariziene. 86 42—

Ne mai pomenit!!

600 bucăți împreună cu un orologiu de buzunar

numai cu Cor. 5 50.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria, Anker-Remont. cu minutar, împreună cu un lanț aurit, cu garanță de 3 ani, un ac excelent de cravată cu similitudine, 1 inel aurit cu piatră imit. pentru domni și dame, 1 garnitură minunată de bumbi de manjete, de gulere și de pept, gar. 8%, aur double, 6 bucăți batiste de in veritabile, revizite de scris eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă escelente în etui, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, un album cu cele mai frumoase chipuri din lume, și încă 400 diverse obiecte, neincunjurate de lipsă în casă. Toate la oaltă cu orologiu cu tot care singur are valoarea dublă costă numai Cor. 5-50. Expediție per rambursă prin

cașa de export 12 1—

H. SPINGARN, Cracovia, Nr. 136.

Nenumărate scrisori de mulțumită și comande nouă primite. Pentruce nu convine banii numai decât retour.

Tipografia Poporului, Sibiu.

Lemne de foc, mărunte și leături

în mic și cu vagonul să află la

Eduard Zimmermann

323 3—12

Bahngasse 14.

De dat în arândă.

Am de dat în arândă o boltă mare cu tot aranjamentul și măsurile de lipsă, 2 chilii de locuit padimentate, sub ele pivniță; culină de vară și iarnă, grajd pentru 8 vite, grănar cu pivniță sub el, coteț pentru porci, șopron pentru cară, toate închise cu pалан și toate aproape nouă; grădina pentru legume în mijlocul comunei, care e românească și se află în depărtare de 4 kilometri dela stațiunea căii ferate Miheș. Cine ar voi să le iee în arândă, să se informeze de-a dreptul dela subserisa, ori să vină în persoană. 5 2—3

ANA BOZAC,

în Mező-Velkér, u. p. Mező-Méhes

De vânzare

o casă construită din lemn de brad de munte, constatătoare din 4 odăi și coridor împrejur. Casa e aproape nouă și să vinde din mână liberă.

Alexandru G. Cismașiu

2 3—3

proprietar

Lisza Nr. 130, u. p. Fogaras.

Dela 1 Ianuarie 1911

De arândat moșia Alțina

din comitatul Sibiu, 700 jug. catastr., 400 arabil, 150 fanaș, restul pășuni, curții, grădini. Pe moșie case, grajduri etc., apă curgătoare, drumul Sibiu—Noerich—Agnita. Gară la 3 Klm. Agnita și Noerich la 7 Klm. Sibiu la 38 Klm. 835 3—3

A se adresa Dlui Victor Roman, București, Strada Romană Nr. 187.

Balsamul A. THIERRY

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch Sauerbrunn.

BALSAMUL farmacistului A. THIERRY

— Scutit prin lege. —

10 1—26

Singurul veritabil cu călugărița ca marcă de scutire. Are efect sigur la toate îmbolnăvirile organelor de respirație, tuse, scuipat de flegmă, răgușală, catar de gâtlej, boale de plămâni, sgârșiri de stomah și alte dureri de stomah, aprinderea tuturor organelor interne, lipsa de apetit, mistuire grea, îngrășare etc. Estern la toate durerile de gură, durere de dinți, rane de arsură, junghiiuri de membre, bube, special influenza etc. 12 sticle mici sau 6 duple sau o sticlă de familie specială, pentru călătorie Cor. 5.

Alifie de centifolii a farmacistului A. THIERRY

singura veritabilă, de efect surprinzător, sigur și neajuns, chiar și la răni vechi, fel de cancer, umflături, răniuri, aprinderi, picioare slabe, abscese, depărtează toate corpurile străine, materiile de coptură, face adeseori de prisos operații duroroase. 2 doze Cor. 3-60.

Să ne adresăm la

Farmacia-Ingerul protector a lui A. Thierry în Pregrada lângă Rohitsch

Aulso!

Afurisita de túsă
mă inneacă.

La túsă, răgușală și întrocenare ajută
sigur și repede

Pastilele de piept ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mâncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de probă 50 fil.

Depoul central:

farmacia „La palatin“

Budapest, VI, Váci körút 17.

Trălască!

Pastilele lui Egger
mă scăpară iute.

În Sibiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummeler, Karl Pissel, August Teutsch.

În Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

240 17—26

500 Coroane plătește celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori îi va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fil. Ed. Bartilla-Winkler Wien 19/1. Sommergasse 1. In Sibiu: in farmaciile: in Piața mare 10; in Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Ocnei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteritei și str. Cisnădiei. In Blăstrîța: farmacia lui Herbert. Sebeșul-săseșe: farmacia Lederhülger; Sighisoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretotindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite 7 sticle cu 5 cor. 80 fil. franco. 1 28

RĂCEALĂ,

influență, puțină tuse e suficientă, să'l aducă pe om în pericol de viață; bacilul afă drumul spre plămâni și deja s'a dezvoltat din boala cea fără pericol, un pericol de viață. Tuberculoza pândeste în fiecare tuse și de aceea are tot insul, care tușește, simte dureri de piept, e introcnat, n'are

apetit, să simte rău și obosit, să folosească siropul din miere de tei a lui Orkény, premiat cu medalia de aur. Inmoaie tusa, dissovă flegma, alungă asudatul de noaptea, care'l slăbește mult pe om, îmbunătățește pofta de mâncare și e o adevărată binefacere pentru acela, care răsufliă greu. — O sticlă de probă 3 Cor., o sticlă mare 5 Cor. și 3 sticlă franco 15 Cor. cu rambursă numai prin fabricantul. 278 A 7-12

Farmacia „la apostol“,
Budapesta, Józsefkörút 64. Depou 100.

Epilepsia. Cine suferă de epilepsie, nevoie și alte boale de aceste nervoase, să ceară o carte de deslușire, care să capătă gratis și franco prin „Priv. Schwanen-Apotheke“, 177 Frankiurt a M. (Germania). 27-52

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trușești sunt atrofați și cari în urma ușurinței din tinerețe și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie cineva cărnia oamenilor să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere măcarurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștientios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemare atât de mărească și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Baroni PALOCZ, medic de spital, specialist (Budapesta VII, Rákóczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trușești ale bolnavului și curățat, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai neglese, rasele sifilitice, boalele de țevă, beșică, nervi și gira spinăriei, încetările de confuzie a minții, urmările onaniei și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femești. Pentru femei e sală de așteptare separată și eșiro separată. În ceace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce cauză n'ar putea veni în persoană, atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, oric la dorință să retrimite fiicăruia. Institutul se înagrijeste și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapest VII. Rákóczi-ut. 10. 80 86-

„AJUTORUL“
Societate pe acți în Șelca-mare

Avem onoare a aduce la cunoștință publică, că banca „Ajutorul“ cu sediul în Șelca-mare (Nagyselyk) în Piața Nr. 371 și-a început activitatea în 9 Noiembrie st. n. 1909 și se ocupă cu toate operațiunile de bancă sprijinind economia poporului nostru și prin întreprinderi de acest fel.

Banca „Ajutorul“ primește depuneri spre fructificare cu 5 1/2%, iară mai mari și stabile dela Cor. 1000 în sus cu 6%. Depunerile corporațiunilor se primesc cu 6%. Depuneri și ridicări se pot face și pe cale postală cu cecuri. Darea după depuneri o plătește institutul separat.

Banca „Ajutorul“ e deschisă în toate zilele de lucru dela 8—12 oare a. m. și dela 2—5 p. m.

Rugând On. public de binevoitor sprijin, semnăm cu toată stima
305 8-10
Diracțiunea.

Prin numeroasele scrisori de mulțămire trimise mie pot dovedi, că nu este nimic mai bun și mai ieftin, ca

floacele de piua de Cisnădia

Cine vrea să aibă matrațe ieftine și bune, sau paturi și perini vecinic durabile, acela să se îndrepte la mine cu deplină încredere. Pentru lucru de curelărie și șelărie, pregătirea de sersamuri la cai (gura hamului) etc. sunt introduse și la artileria c. r. și valorate. Mai departe fac atent la țoalele de cai militari și pentru feciori, de Cisnădia, la postavul de Cisnădia, articli de lână de oaie și produsele școalei noastre de țăsătorie de specialitate.

Cu distincă stimă
295 6-20
Mihail Bretz, Cisnădia (Nagydisznód).

O mare prăjitorie de cafea
și
moară de măcinat, mânăta cu forță electrică

în legătură cu prăvălia mea de articli de băcănie — dar ca secție specială — am înființat în Sibiu, Piața-mare Nr. 20, după cel mai nou și bun sistem și invit onor. public să binevoiască a le cerceta.

Totodată îmi iau voie a face cunoscut onoratelor econoame, că mai jos însemnatele

amestecuri de cafea

— prăjire aproape zilnică — să compun cu cunoștință de specialitate, așa că eu sunt în plăcuta poziție a furnisa nu numai calitativ cea mai escelentă cafea, ci și prin fixarea celor mai ieftine prețuri, îmi voi da silința a mulțumi pe deplin în toate privințele pe onor. mei mușterii.

Amestec	A. 1 kilo	Cor. 2-80
"	B. 1 "	" 3-20
"	C. 1 "	" 3-60
"	D. 1 "	" 4-
"	E. 1 "	" 4-40
"	F. 1 "	" 4-80

Prăjit deschis sau închis.
La dorință să macină proaspăt.

Mai departe am în depozit mare asortiment de cafea crudă (neprăjită) cu prețurile cele mai ieftine.
La comanda pe postă dela 3 kilo în sus — fie și soiuri deosebite — rebonific jumătate din porto.

Cu distincă stimă **Ludovic Fuchs**
Piața-mara Nr. 20.
824 5-10

Atelier de curelărie, șelărie și coterărie
ORENDT G. & FEIRI W.
(odinioară Societatea curelarilor.)
Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poelăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte

81 27-

articol de galanterie
cu prețurile cele mai moderate.

Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi)
permanent în depozit.

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.
Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.
Comandele prin postă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Voiști să te însori?

Suntem împuțerniciți din partea mai multor dame (între cari unele cu copii nelegiuiți sau cu scâderi trupești etc), cu avere dela 5—500.000 cor. să le căutăm soți potriviți. Numai domii (și fără avere), cari au gânduri serioase și nu sunt împiedecați pentru o căsătorie grabnică să scrie pe adresa

L. Schlesinger
BERLIN 18, Deutschland

212 21—52

Cel mai cu efect și mai ieftin — **PURGATIV**

Pilulele purgative
zaharizate ale lui
Philipp Neustein.

(Pilule „Elisabeta“ ale lui Neustein).

Aceste pilule sunt a se preferi tuturor preparatelor similare, căci sunt în toată privința libere de orice substanțe vătămătoare; se aplică cu mare succes la toate morburile abdominale, sunt ușoare, curăță sângele și nici un mijloc nu e mai favorabil mai nevătămător de a combate

Constipațiunile

izvorul sigur al celor mai multe morhuri. Fiind zaharizate le iau cu drag până și copiii. 1 cutie conținând 15 buc. costă 30 bani. 1 tub care conține 8 cutii, daci 120 bucăți costă numai 2 Cor. la comandă 2 Cor. 45 fil. franco. 281 9—10

Luăți seamă! Păziți-vă de falșuri. Să cerem numai Pilulele purgative ale lui Neustein Philipp. Veritabile numai în cazul când cutiile și prospectul sunt provăzute cu merca firmei noastre în imprimare roșie-neagră Sftul Leopold și subscrierea Farmacia Philipp Neustein. Embalagele noastre patentate trebuie să fie contrasemnate de firma noastră Farmacia lui Philipp Neustein »la sf. Leopold«. Viena I. Pflankengasse 6. Depozit în Sibiu în toate farmaciile.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 40 și 48 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria

de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20

Viță oltuito de vie

în sortare conștițioasă, recunoscută în țara întreagă

Port-altoi americani

deplin dezvoltate și crescute în teren deluros,

Vițe nobile europene,

în cele mai bune soiuri de vin și de filegorii și pentru struguri de masă

Pădureți de acății și gledioi

liferează cu prețuri moderate

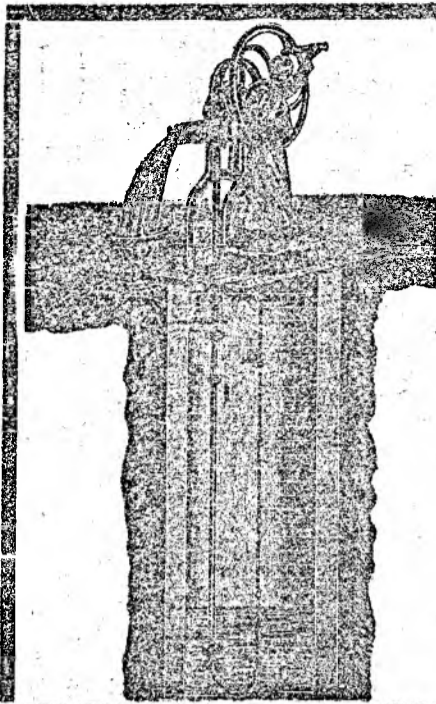
Pepiniera primă ardeleană alui

Mihail Ambrosi

în Mediaș (Medgyes Nagyküllömegye).

Prietinul viierului 254 15—

catalog al soiurilor și prețurant împreună cu instrucțiune populară și practică pentru plantarea viilor să trimită la cerere ori și cui gratis și franco.

Pumpă catenară-rapid — pentru fântâni —

cu globuri de gumi, patent.

A nu să confunda cu alte sisteme.

Prestațiune stabilă:

a pompei simple cam 5000 litre

a pompei duble „ 10,000 „

Reprezentanța la: 28 50—52

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

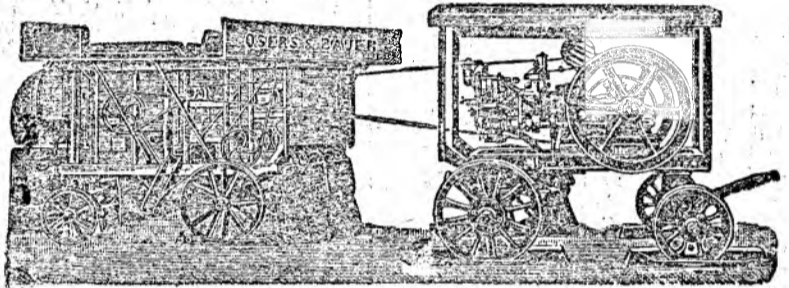
Pumpe totdeauna în depozit.

Descrieri și prețuri la dorință.

Osers și Bauer fabrică specială pentru construarea de motoare.

VIENA XX., Dresdnerstrasse 81-83/a.

Filiată pentru Ungaria: BUDAPESTA VI., Podmaniczkygassa 18.

Locomobile cu benzin

Fabricate recunoscute de clasa primă. Garnituri complete de îmblățit.

Motoare ou benzin.

Motoare cu gaz sursă.

Forța de mână cea mai ieftină din prezent (2—3 fileri spese de mână). Presta 1000 aranjamente în mână. Condiții de plată favorabile. Preliminare de spese gratis și franco.

În timpul din urmă am furnizat garnituri de îmblățit între altele următoarelor firme:

Schlösser Ioan, Sas-Vesceș, 8 HP aranj. de îmblățit. Pop Antonie, Bucurdea-vinoasă-ungurească I. Alba Iulia 8 HP aranj. de îmblățit. Nicolae Băcilă, Nucet, I. Sibiu, 10 HP aranj. de îmblățit. Faff Mihály Felső-Bajom, 4 HP aranj. de îmblățit. Nussbaum Aron, Bethlen-Sz.-Miklós 4 HP aranj. de îmblățit. Doczy, Csikszereda, 10 HP aranj. de îmblățit. 59 48—

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu — întemeiată la anul 1868

în Sibiu, strada Cienădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurază în cele mai avantajoase condiții: 21 52—52

— contra pericolului de incendiu și exploziune, —

edificii de orice fel, mobile mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casa morții și cu termen fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe viața întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală.

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Vălori asigurate contra incendiului: Capitale asigurate asupra vieții:

65,816.412 coroane.

9,882.454 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăg. de incendii 4,484.278,83 c. pentru capitale asig. pe viață 4,028.118.12 c.

Oferte și ori-ce informațiuni să pot primi dela:

Direcțiunea în Sibiu, str. Cienădiei nr. 5 etagiu I., curtea I. și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Bistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.